წელიწადი 1-ლი გაზ. ფასი 3 შაური. ტელეფონი № 76. შაბათი სექტემბრის 30 (13) 1917

ჩვენი ქვეყანა

ბაზეთის ფასი:
თვიურათ . . . 3 მან.
ოთხი თვით . . . 1 თუმანი.
ცალკე ნუმერი . . . 3 შაური.

განცხადების ფასი:
პირველ გვერდზე 1 ტაეიერ ლირ. 2 ბაბ.
უკანასკნელ გვერდზე . . . 1 ბაბ.
ქალაქ გარედან მიღებული განცხადება ლირს ერთ ორთ ბაბ.
სამკლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა თითოჯერ არა უმეტეს სამი გამომცხადებლისა, ნაშუადღევის 2 საათ.
ნ. მ. 1 საათის შემდეგ 7 მ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება თბილისის ქუჩაზე, მიქელაძის სახში. კანტორა ღია ა დილის 9—2 საათამდის, და საღამოს 5—8 საათამდის, კვირა-უქმე დღეების გარდა.

№ 139 ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი № 139

გარდაცვლილებიდან ერთი წლის შესრულების გამო საფიჩხიის სასაფლაოს ეკლესიაზე შაბათს, ენკენისთვის 30-ს, გარდახდილ იქნება პანაშვიდი განსვენებულის

გიორგი ალექსის ძის ანდრეევის

სულის მოსახსენებლათ, რასაც აუწყებენ ნათესავი, ნაცნობი და მეგობარი განსვენებულის დედა, ძმა და დები. პანაშვიდი დაიწყება დილის 10 საათზე.

საჭიროა გაზეთის დამტარებლები

პირობების გაგება შეიძლება გაზ. „ჩვენი ქვეყნის“ კანტორაში. მისამართი: თბილისის ქ. ს. მიქელაძის სახლი.

მიხეილის საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობა

აცხადებს, რომ ბანკი გადატანილია საკუთარ სახლებში თბილისის ქუჩაზე და მეცადინეობა დაიწყება მომავალი 2 ოკტომბრიდან.

ქართველთა სამხედრო კავშირი

(ქუთაისის განყოფილება).

ამით აცხადებს, რომ კავშირში წევრად ჩაწერა შეუძლია ყველა ქართველ მხედარს (ჯარის-კაცებს, ოფიცრებს, სამხედრო ექიმებს და სამხედრო მოხელეებს). არა სამხედრო პირთ შეუძლიათ დამხმარე წევრად ჩაწერა. კავშირი უპარტიოა. კავშირს აქვს თავისი სამკითხველო, სადაც სწარმოებს წევრად ჩაწერა და შეწირულება მიიღება დილის 8—2 და საღამოს 5—9 საათამდის.

მისამართი: ქუთაისი, ვორონცოვის ქუჩა, ქართველთა სამხედრო კავშირი:

საქართველოს ეროვ.-დემოკრატიული პარტიის ქუთაისის კომიტეტი

ამით აცხადებს, რომ წევრად ჩაწერა, საწევრო გადასახადის შემოტანა და პარტიულ საქმეებზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ დღე დილის 8—2 და საღამოს 7—9—დე პარტიის კანცელარიაში. თბილისის ქუჩა, ს. მიქელაძის სახლი, გაზ. „ჩვენი ქვეყნის“ redაქციასთან.

იქვე შეიძლება მოითხოვოთ შემდეგი გამოცემანი:

1. **საქართ. ეროვნულ-დემოკრ. პარტიის პროგრამა**
2. ვ. **წერეთელი**. შეიძლება თუ არა მოისპოს კერძო საკუთრება მიწაზე.
3. ვ. **წერეთელი**. 1783 წ. ტრაქტატი, ავტონომია და ფედერაცია.
4. ტ. **მარგველაშვილი**. ჩვენი ეკონომიური აღორძინების საშუალებანი.

განცხადება

ქუთაისის ქალაქის გამგეობა საყოველთაოდ აცხადებს, რომ თანახმად ქალაქის საბჭოს დადგენილებისა, **საქმის წარმოება ქალაქის გამგეობასა და საბჭოში ქართულად უნდა სწარმოებდეს.** ამიტომ ყოველივე წერილმბილი განცხადება, თხოვნა და სხ., რომელიც კერძო პირთ შემოაქვთ ქალაქის გამგეობაში, ქართულად უნდა იწერებოდეს; გამონაკლისი ხდება მხოლოდ რუსთათვის, რომელთაც ქართულად წერა არ იციან. ამგვარადვე ყველა დაწესებულებას ქალაქის გამგეობასთან მიწერმოწერა ქართულად უნდა ექნეს, გარდა იმ დაწესებულებათა სადაც საქმის წარმოება რუსულ ენაზეა.

ძმ. ყორყოლაძეების მაღაზიაში

(მიხეიოის ქუჩა საკუთარი სახლი)

შეღებულია საპნის **სოდა** და საპნისთვის ქონის მაგიერი საშვალება **„ჟირაფინი“**, აგრეთვე ყოველგვ მისთვის მასალები. ფასები ზომიერია.

ექიმი ვალერიანე მ. ლორთქიფანიძე იღებს შინაგანი, ბავშვთა და ნერვების სნეულებათა ავადმყოფებს ყოველ დღე დიდის 11—2 საათ. საღამოს 7—9 ს. ბეშკინის ქუჩა, გოტუშინსკის სახლი

ექიმი

ბ. ი. ბოკიელი ელექტროთერაპევტი და შინაგანის კაბინეტი. შინაგანი, ნერვებისა და ვენერიული ავადმყოფთათვის. ავადმყოფები მიიღებიან დილის 6—12 საათ. და საღ. 6—8 საათ. ალექსანდრ. ქ. საკუთარი სახ.

ექიმი შალვა კოკოჩაშვილი იღებს ბავშვთა და შინაგან სნეულ. ავადმყოფთ დღის 12—2 და საღამოს 5—7. მისამართი: თბილისის ქუჩა, № 46. ტელეფ. 87.

ყიდება

სულ მთლად ახალი ზამთრის ქურქი (პალტო) ენოტის ტყავზე და კარაკულის საყელოზე. ქვარიანის ქუჩა, სახლი სოლომონ მოდებაძისა.

ახალი მთავრობა.

შესდგა ახალი კოალიციური მმართველობა. ეროფეროვან სოციალისტურ მმართველობის პრინციპი დამარცხდა.

დემოკრატიულ თათბირზე გამოაშკარავდა, რომ რუსეთი სრულიადაც არ არის მომზადებული სოციალისტურ მართვა-გამგეობისთვის. სოფლის გლეხობა და სხვა მესაკუთრენი არა თუ არ იზიარებდენ სოციალისტების მისწრაფებათ, არამედ დაბეჯითებით უარყოფდენ სოციალისტურ გამგებლობის დაწესებას.

ახალ მთავრობაში შეყვანილია კადეტები ცნობილი კონოვალოვი, ტრეტიაკოვი და სმირნოვი, რომლებიც პირდაპირი წარმომადგენელნი არიან რუსეთის მსხვილ ბურჟუაზიისა. ამ რიგად ახალი მმართველობა ისევ კოალიციურია.

როგორი იქნება აწინდელ მთავრობის მოღვაწეობა, შესძლებს თუ არა იგი მმართველობაში ჰარმონიის შექმნას, ამას მომავალი დაგვანახებს.

პერსპექტივები რთულია. იმ დროს, როდესაც ერთი მხრით კრიზისი შეჩერებულათ მიიჩნიათ პეტრეს ქალაქის მეუმრავლესენი დარაზმვას განაგრძობენ. მეთი მეთაურობით ოკტომბრის ოცს მოხდება საბჭოების ყრილობა, რომელიც არსებითად შეეხება მთავრობის კითხვას და თვისებურ გზას დაადგება. ცნობა არის, პეტრეს ქალაქში მეუმრავლესენი მოითხოვენ ახლავე იქმნას გადაყენებული არსებული მთავრობაო. საერთო რუკეის ხანაა. გადაჭრით რისამე თქმა შეუძლებელია. მოსალოდნელია დღევანდელი კოალიცია ისეთივე უდღეური გამოდგეს, როგორც დირექტორია.

დეკლარაციაში ახალი კოალიციური მთავრობა ახალს არაფერს ამბობს. ეროვნული კითხვა, რომელიც უფრეკვესი კითხვა არის რევოლუციისთვის და რუსეთისთვის დამფუძნებელი კრებაზე უნდა გადასწყდესო. რესპუბლიკას აცხადებენ, დირექტორიას იწვევენ, მხოლოთ ეროვნულ კითხვის გადასაჭრელათ მათ ვითომდა უფლება არ აქვთ.

ეს ძველი ლოდიკაა! **დ.**

ეროვნული კრება.

ეროვნულ კრების მოწვევის იდეას პროპაგანდა არ სჭირია. სრულიად ქართველი ერის წარმომადგენლობის შეერთებული ბჭობა ქართველი პოლიტიკური პარტიებისგან აუცილებლათ არის აღსარებული. რევოლუციაში ყოველმა ჯგუფმა და კლასმა გამოაშკარავა თავის მრწამსი და სურვილი-მოთხოვნილება, თვითმპყრობელობის დამხობის მერე რევოლუცია გადიქცა უდიდეს ბრძოლათ ხალხის სხვადასხვა წრის დუხჭირ მდგომარეობის გასაუმჯობესებელთან. ქართველი ერი რუსეთის დემოკრატიასთან თავდადებული იცავდა და იცავს რევოლუციას. ქართველთა უნაბერესი შვილები ეუნაბიენ რუსეთის დემოკრატიას: „უკიდურესობა საფრთხეს ამზადებს, პარტიული ბრძოლა შევანელოთ ქვეყნის სასამსახუროთ ყველა ცოცხალ ძალას მოუწოდოთ და რევოლუციის გამარჯვება, სახელმწიფოს ხსნა უზრუნველყოფილი იქნება.

განსაკეთერებელი და არა ბუნებრივი იქნებოდა, რომ ასეთ ერის შვილებს თავის სამშობლოში არ გამოეწვიათ ეროვნული რევოლუციური შემოქმედება.

დღეს ეს მოხდა. ქართველი ხალხი ერთგულათ ეწყობა. იგრძენეს, რომ საქართველოს პარტიულ ასპარეზზე უფრო ფართეა, ჯერ საქართველოს და მერე პარტია. ხალხის ეროვნულ მისწრაფებათა გასანალდებლათ არა ერთი გზა შეგნება. უმთავრესი პირობა არის **საქმე, საღი რეალი მოქმედება**. საქართველოს ეროვნული კრება ამ კითხვაში დიდ როლს ეროვნებს. შეკრებილი ქართველი ხალხი განსვენებულ მომენტს და შეიმუშავებს მახლოელ განსახორციელებელ კითხვებს, რომელთა რიცხვი მრავალი. რევოლუციას, როგორც გარდამქნელს და განმანახლებელ მოვლენას ჯერ ქართული ცხოვრება არ გადაუახლებია.

საქართველოს გამგებლობა არ არის ადგილობრივ პირობებთან შეთანხმებული. დაწესებულებები არ გაქართულებული. ყველა ეს არსებითი მნიშვნელობის კითხვაა, რომელთა ასე თუ ისე გადაჭრა ხალხის ინტერესს შეადგენს. ეროვნული კრების დაყოვნება აღარ შეიძლება, დრო უმნიშვნელო დაგვრჩა. თვე-ნახევრის შემდეგ რუსეთის დამფუძნებელ კრებას დაუძახებენ. დამფუძნებელი კრებისთვისაც გეგეჭირია წინასწარათ შემუშავება ჩვენი სათქმელისა და წარმომადგენლების მთელი ხალხის სახელითთ გაგზავნა. ეროვნული კრება საჭიროთ უნდა მოვიწვიოთ. მთელმა ქართველმა ხალხმა თავის მრწამსი უნდა გამოსთქვას და დაარსებულმა ეროვნულმა საბჭომ მას განსახიერება უნდა მისცეს.

უკვე დღიურ წესრიგში მოექცა საზავო კითხვა. ზავის მოახლოებაზე ბევრს ლაპარაკობენ.

ჩვენს ინტერესსაც შეეხება ზავი, ამრიგათ ჩვენც მომზადებული უნდა შეხვდეთ მას. ყველა ეს ეროვნულ კრებას მოწვევას მოითხოვს. დავაჩქაროთ ეროვნულ კრების მოწვევა.

ი. იმერელი.

ახალ დროებითი მთავრობის დეკლარაცია.

(დეპეშები).

დეკლარაციის დასაწყისი ჯერ არ მიგვილია.

ზავის საკითხი.

პეტროგრადი. ენკენისთვის 26. ვინაიდან მხოლოდ საყოველთაო ზავით შესაძლებელია, რომ ჩვენს სამშობლოს მისი შემოქმედებითი ძალა დაუბრუნდეს, დრ. მთავრობა აწარმოებს საგარეო პოლიტიკას იმ დემოკრატიულ საფუძველზე, რომელიც რუსეთის რევოლუციამ გამოაქვეყნა, დროებითი მთავრობა ისწრაფვის რა ისეთ საყოველთაო ზავის ჩამოსაგდებად, რომ არცერთი მხარე არ ხმარობდეს ძალადობას მოკავშირეთა სურვილების თანახმად. ამ დღეებში მონაწილეობას მიიღებს მოკავშირეთა კონფერენციაზე. დრ. მთავრობას ხსენებულ კონფერენციაზე რწმენებულ პირებთან ერთად ეყოლება დემოკრატიული ორგანიზაციების ნდობით აღჭურვილი ერთი პირი. ამ კონფერენციაზე ჩვენი წარმომადგენლები განიხილავენ მოკავშირეებთან საერთო საკითხებს სამხედრო მიზნების შესახებ. ამასთან ერთად ჩვენი წარმომადგენლები შეეცდებიან შეთანხმდენ მათთან რუსეთის რევოლუციის მიერ წამოყენებულ პრინციპების ნიადაგზე. დროებითი მთავრობა, იმისდა-მიუხედავად, რომ ისწრაფვის ზავისთვის მაინც შეეცდება თავისი ძალ-ღონე მოკავშირეთა საერთო საქმეს მოახმაროს. იგი ეცდება რუსეთი სხვის ნებას არ დაუბორჩილოს და სამშობლოდან მტრის ჯარი განდევნოს.

ჯარის საკითხი.

დროებითი მთავრობა ეცდება ჯარში ბრძოლის უნარი დემოკრატიული გზით აამაღლოს. ჯარის ორგანიზაციას საფუძვლად დადება ისეთ პირთა შერჩევა, რომელნიც ტეხნიკურის მომზადებით თანამედროვე ომის მოთხოვნილებას აკმაყოფილებენ და ამავე დროს ემორჩილებიან რესპუბლიკურ წესწყობილებას.

დროებითი მთავრობა შეეცდება შექმნას ტეტიეე კავშირი ლაშქრის უფროსებისა და სალაშქრო და საფლოტო ორგანიზაციების შორის, როგორც ფრონტზე ისე მის ზურგის გასამაგრებლად. ამ ზომებით ადდგენილი იქნება საჭირო დისციპლინა, ურომლისოდაც შეუძლებელია ძლიერი ჯარის ჩამოყალიბება. საალაშქრო და საფლოტო ორგანიზაციების მოვალეობას. დროებითი მთავრობა გამოაქვეყნებს საგანგებო კანონით. დროებითი მთავრობა დაითხოვს იმ ხანში-შესულ ჯარის-კაცებს რომელნიც მხოლოდ სახელმწიფო ბაზინას აწვებიან მეტ ბარგად და ამავე დროს საერთო სახალხო მეურნეობაც ზარალდება.

ფრონტის დაურღვეველი კავშირი ზურგთან და სახალხო მეურნეობის ხსნა უკარნახებს დრობით მთავრობას შემდეგ ზომების ცხოვრებაში გატარებას.

ეკონომიური საკითხი

1) დროებითი მთავრობა შეეცდება და ამტკიცოს მტკიცე ფასები მრეწველობის ძირითად საგნებზე. ამავე დროს მოაწესრიგოს შრომის და კაპიტალის ურთიერთ მანეთთან დამოკიდებულება. მთავრობა ეცდება როგორც სოფლის მეურნეობის და ყველანაირ მრეწველობის ნაყოფთა შემუშავება ისე განაწილება ეახელმწიფო ორგანობის ხელმძღვანელობით ხდებოდეს.

იმავე მიზნით კერძო სავაჭრო აპარატის გამოყენება ჰირდაპირი სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ წარმოებაზე მრეწველთა და მეშთაო წარმომადგენელების მონაწილეობით საგანგებო კანონის ძალით სახელმწიფო კანტროლის შემოღება; ენერგიული ჩარეკა მრეწველობის ხელმძღვანელობაში; შრომის ბირეგისა და შემაჩაგებელ კამერების გამრავლება ტეხნიკოსთა პერსონალის დაცვით თვითნებობისა და ძალადობისგან; მოსამზადებელ ღონისძიებათა მიღება სახალხო მეურნეობის დემობილიზაციის უვნებლად მოსახდენად უმეშვერობის შესამცირებლად და კერძო ომის მიერ დაცემულ სახალხო მეურნეობის აღსადგენად საზოგადო სამუშავოების გეგმის შემუშავება.

მიწის საკითხი

მიწადმფლობელობის ნიადაგზე შექმნილ დამოკიდებულების მოწესრიგება უნდა მიენდოს საადგილ მამულო კომიტეტებს იმ პირობით კი, რომ მიწათ მფლობელობის არსებული ფორმა არ იქნეს დარღვეული შეიძლება მიწების გადაცემა მათი უკეთესად დასამუშავებლად.

ფინანსური საკითხი

სამეკვიდრო გადასახადების შემოღება

აგრედვე განძეულობაზე და ფუფუნების ნივთებზე საგანგებო გადასახადების დაარსება. არსებულ არაპირდაპირ გადასახადების გადიდება და ახლების შეღებება ფინანსიურ მონოპოლიების სახით, რომლებშიაც მოხმარებელნი იქნებიან კო

არგუნ ჯალაკს მიმართულებით დონის როსტოვის ხაზზე მატარებლები დაეჯახენ. ამ დროს ამ დროს ყაზიღლმა სროლა ისტეხეს. მოკლულია 8 კაცი, დაჭრილია 50.

პარიზიდან იტყობინებიან, კაირის სულთან ფეისინგყმალი გარდაიცვალა.

ლონდონში 27 ენკენისთვეს გაიხსნა საფრანგეთის, ბელგიის, სერბიის, ჩერნოგორიის, იტალიის, რუსეთის პორტუგალიის და ბერძნული მეტატების წარმომადგენლების კონფერენცია.

ენკენისთვის 26-დან დირეტორია აღარ არსებობს.

კერენსკიმ შეერთებულ შტატების ელჩი ინახულა. მას დიდ ზნიშენელობას აწერენ.

რუსეთელის საბჭოში ყაზახებს 26 ალაგი აქვთ. სამდვდელოებას 3, კადეტებს – 64, მრეწველებს – 34, საზოგადო ორგანიზაციების კომიტეტს – 12. რაძიანოს განუცხადავს საბჭოში არ შეიდგეს.

საბჭოთა პრეზიდიუმმა გადაწყვიტა, რომ დემოკრატიულ საბჭოში ცენზიან ელემენტებმა მონაწილეობა არ მიიღონ წინასწარ პარლამენტის შესახებ დეკრეტის გამოქვეყნებამდე.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ

ᲙᲠᲔᲑᲐ. პირველი ეუბის, კაკა წერეთლის სახელობის, წიგნთსაცავ სამკითხველოს გამგეობა, ამით აცხადებს, რომ კვირას, პირველ ოქტომპერს, საღამოს 5 საათზე, სამეურნეო სასწავლებლის შენობაში, დანიშნული ხსენებულ უბნის მცხოვრებთა, საზოგადო კრება ზემო აღნიშნულ სამკითხველოს შესახებ, ფრიად საჭირო საკითხების განსახილველათ.

ყოველთვის ყველას, ეკიდენციერთ დაეწერა კრების აღნიშნულ დროზე, და ნუ დაიგვიანებენ.

სამკითხველოს გამგეობა.

შემოწირულება. პრინცმა ლუსიენ ბონაპარტმა და მისმა დედ ბებიამ ეთნოგრაფიულ საზოგადოების თავმჯდომარეს ტრ. ჯაფარიძეს გადაეცეს გრ. დადიანის ვერცხლით მოქედილი უნაგირი.

ლიდა ლუკიანენკოს ასულმა იმავე პირს გადასცა ძველი ვერცხლის სამთვალიანი ბეჭედი, რომელიც უნახავთ ქუთაისში ძველ ნანგრევებში.

ეთნოგრ. საზოგ. გამგეობა შემომწირველთ მადლობას უძღვნის შემოწირულებისათვის.

მოწაფეთა კრება. კვირას, 1 ოქტომბერს, დილის 12 საათზე, კლასიკურ გიმნაზიის დარბაზში გაიმართება ყველა სასწავლებლის მოწაფეთა კრება. განსახილველია შემდეგი კითხვა: „მოწაფეთა სასადილოს დაარსება“ და სხვა.

გთხოვთ, აუცილებლად დაესწროთ.

ქალაქის სასწავლებლის მასწავლებელთა კრება. დღეს, ძველი დროით დღის 12 საათზე, ივანოვის ქუჩაზე ქალაქის დაწყებითი პირველ სასწავლებელში დანიშნულია ქალაქის ოთხივე სკოლის მასწავლებელთა კორპორაციის კრება მეტად საჩქარო საკითხების განსახილველ-გადასაწყვეტად.

მასწავლებელთა კავშირის გამგეობათა კრება დღეს, ძველი დროით საღამოს 6 საათზე, კომერციულ სასწავლებელში დანიშნულია ქუთაისში არსებულ მასწავლებელთათა კავშირების გამგეობის წევრთა შეერთებული სხდომა საჩქარო საკითხის განსახილველად.

ქუთ. გუბ. თავად აზნაურთა მარშალი თავ. დი ნიკორაძე დღეს 29 ენკენისთვეს თფილისს გაემგზავრა დეპუტაციის თანხლებით სრულიად საქართველოს კათალიკოს პატრიარქის, ქუთაისელ და ქუთნელიდის მიტროპოლიტების კუთხეევაზე მცხეთაში პირველ ღვინობისთვის დასასწრებლათ.

კომისრის გამგზავრება. ქუთაისის გუბერნიის კომისარი გრ. გიორგაძე 28 ენკენისთვეს დამის მატარებლით თბილისს გაემგზავრა.

ვაგონების დათმობა. გუბერნიის კომისარმა შეუამდგომლობა აღძრა რკინის გზის სამმართველოს წინაშე, რომ იმერეთის სამხედველოების დელეგატებს 1 ოქტომბრისათვის დაეთმოს ორი ვაგონი ქუთაისიდან მცხეთამდის. დელეგატები 1 ოქტომბერს მიემგზავრებიან სრულიად საქართველოს პატრიარქ-კათალიკოზს ეურთხევაზე დასასწრებლათ.

სამოსწავლო კომიტეტი. ლ. ჩხეიძის მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ლ. დადიანელი დეპეშით აუწყებინებს ქუთაისის გუბერნიის აღმასრულებელ კომიტეტს, რომ ლ. ჩხეიძეში ვერ შედგა მაზრის სამოსწავლო კომიტეტი, რადგანაც დასავლეთ საქართველოს სახალხო მასწავლებელთა კავშირის ლ. ჩხეიძის ფილიალურ განყოფილებას წევრები საგუბერნიო აღმასრულებელი კომიტეტის ინსტრუქციას უარყოფით შეხვდნენო.

დამფუძნებელი კრების აღწერაში მუშაობის მსურველთა კრება მოხდა 28 ენკენისთვეს ქალაქის თვითმართველობის დარბაზში. ვამოცსადდა სულ 200-მდე კაცი და ქალი. როდესაც კომისიამ ვანაცხადა, რომ ქირით დღეში 5 მანეთი მიეცემოთ დებულების ძალით ბეგრმა მათგანმა უარი განაცხადა და კრება მიატოვა.

პოლიციელების შესახებ. ამერკავკასიის განსაკუთრებული კომიტეტი სთხოვს გუბერნიის კომისარს, რომ მიაწოდოს მას ცნობები ქუთაისის გუბერნიაში ყოფილ პოლიციელების შესახებ.

შიმშილობის გამოცხადება. როგორც ზესტაფონის კომისარი იტყობინება, ზესტაფონის სატუსაღოში მთავესებულმა ტუკეებმა შიმშილობა გამოაცხადეს. ისინი ბრალმდებელს მოითხოვენ. გუბერნის კომისარი სთხოვს ზესტაფონის კომისარს შეატყობინოს მოთხოვნილებანი ხსენებული ტუსაღებისა.

დარაჯების მოთხოვნილებანი. ქალაქის თვითმართველობის დარაჯებმა, რიცხეთ 9 კაცმა, გუშინ 24 ენკენისთვეს ქალაქის გამგეობას მოთხოვნილებანი წარუდგინეს, სადაც მოითხოვენ, რომ მათ მაგეცეთ ჯამაგირი ამ პროცენტების მომატებით, როგორც ეძლევათ ქალაქის სხვა მოსამსახურეებს, წინაადმდეგ შემთხვევაში 2 ოქტომბრიდან გაფიცვის მოახდენენ.

მთავრობის ქალთა გიმნაზიის პედაგოგიურმა სამბჭომ ქუთაისის გუბერნიის აღმასრულებელ კომიტეტს დასამტკიცებლათ გაუგზავნა სია ახლად არჩეულ მასწავლებლებისა. სულ არჩეულია 8 მასწავლებელი: თ. ს. ქუთათელაძის ასული, ო. ნ. ინასარიძის ასული, ე. ს. თვალიძის ასული, ბ. ს. მჭედლიძის ასული, მ. ვ. გიგინეშვილის ასული დ. მ. ჩხეიძე, ეკ. ოკუჯავას ქალი და ნ. კ. ქუთათელაძის ასული.

ჯარის კაცების საქციელი. ზოგიერთი ჯარის კაცი ქალაქში მეტად ცუდათ იქცევა. ქალაქის ბაღში დილიდან საღამომდის იკრიბებიან, ბანქოს თამაშობენ, ჩხუბობენ და გამვლელთ შეურაცყოფას აყენებენ. საჭიროა ჯარის კაცთა სამჭამ ამ გარემოებას ყურადღება მიაქციოს.

დეპეშა. დამფუძნებელ კრების ქუთაისის გუბერნიის მომწყობმა კომიტეტმა კავკასიის ცენტრალურ კომიტეტს დეპეშით აცნობა, რომ გუბერნიაში აღწერას უკვე შეუდგენ, მხოლოდ საარჩევნო სიები არ იქნება გამოქვეყნებული, რადგანაც ადგილობრივ სტამბებში შეუძლებელია დაიბეჭდოს.

ს. ფაშალიშვილის საღამო ქალაქის თეატრში დღეს გაიმართება.

მეეტლის დაჭრა. ოცდა ხუთს ენკენისთვეს ჯარის-კაცმა ყუფარაძემ რეოლვერის ტყვეთ დაჭრა მეეტლე მიქელაძე.

ფართლეულობის დაკავება. 28 ენკენისთვეს, ბაზრის ქუჩაზე, მილიციამ ისრაელ ვაჭრებს ჩამოართვა 2 ტომარი ფართლეულობა, რომელიც ვაჭრებს გასაყიდათ სადღაც მიჰქონდათ.

დამფუძნებელი კრების აღწერილობას ქუთაისის გუბერნიაში უკვე შეუდგენ. აღწერა 3 ღვინობისთვეს უნდა დასრულდეს.

ყულაბებით ფულის შეგროვება. გუშინ ქუთაისში შრომის სკოლის სასარგებლოთ ყულაბებით ფულს აგროვებდენ.

კურიერთა და დარაჯთა კრება. 26 ენკენისთვეს ქუთაისში მოხდა სახელმწიფო დაწესებულებათა კურიერთა და დარაჯთა საერთო კრება. კრებაზე იმსჯელეს ცხოვრების გაძვირებისა და ამ კვირას 1-ელ ოქტომბერს, საღამოს 6 საათზე, ქართულ გიმნაზიის დარბაზში გამართება **გალმა უბნის ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის წევრთა**

ᲙᲠᲔᲑᲐ.

განსახილველია ფრიად საშური და სინტერესო კითხვები. უმორჩილესათ გთხოვთ დაესწროთ.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის ქუთაისის კომიტეტი.

უმნიშვნელო ჯამაგირის შესახებ, რაც მათ ეძლევათ, და დადგინეს, რომ, რადგანაც ყუფარადეთ ათავენ გვაქვეს 25-30 მანეთად კი ოჯახის შენახვა არ შეგვიძლია, ოქტომბრიდან გაფიცვა მოვაწყოთო.

საერობო გადასახადის აკრეფა. გუბერნინის კომისარმა ყველა მაზრებისა და რაიონის კომისრებს „ცირკულიარული ბრძანება გაუგზავნა, რომ დაუყონებლივ შეუდგნენ საერობო გადასახადების აკრეფას.

დამფუძნებელი კრებისათვის. დამფუძნებელი კრების მომწყობმა ქუთაისის გუბერნის კომიტეტმა დეპეშით მიმართა ონის, ზუგდიდის, სენაკის და ზესტაფონის აღმასრულებელ კომიტეტებს, რომ შეატყობინონ, თუ თვითეული მაზრა რამდენ საარჩევნო უბნად არის დაყოფილი.

ცნობა. ქუთაისის ქალაქის სახალხო მილიციის უფროსი ატყობინებს გუბერნიის კომისარს, რომ ქალაქის სასურსათო კომიტეტის საწყობადან, რომელიც გადარეკეს ბოროტ გამბრახველებმა, წაიღეს 3,350 მანეთად ღირებული საკონელი.

გუბერნიის კომისარმა დეპეშებით აცნობა მაზრის კომისრებს, რომ დაარჩიროს დამფუძნებელი კრებისათვის აღწერიერობის დასრულება.

მოწამეთის მონასტრის გაღება. საგუბერნიო აღმასრულებელ კომიტეტში ტრიფ. ჯაფარიძემ წინადადება შეიტანა მოწამეთის მონასტერი, რომელიც აპრილის თვეში დაიკეტა და გასაღები მაშინ ანსებული ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტს გადაეცა ხსენებულ მონასტრის დღეობისა გამო გაფეებულ იქნას. საგუბერნიო კომიტეტმა წინადადება მიიღო.

დასავლეთ საქართველოს საშუალო სასწ. ვლებელთა მასწავლებლების კრება დანიშნულია კვირას ოქტომბრის პირველს კლასიკურ გიმნაზიის შენობის დარბაზში. განსახილველია საგნები:

1. მთავრობის დაწესებულებათა მოსაზსახურეების გაფიცვა და მასთან დამოკიდებულება, 2. ქალაქის საბჭოსთან არსებული სასკოლო კომიტეტთან დამოკიდებულება, 3. გამგეობის წევრების არჩევნები.

ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲡᲐᲒᲜᲘ.

27 ᲔᲜᲙᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲔ

(შემდეგი. ის. კაზ. „ჩვ. ქვეყ.“ № 138)

ქალაქის სასურსათო კომიტეტის თავმჯდომარე ალ. რ. ჯაფარიძე აკეთებს მოხსენებას სასურსათო კომიტეტის მდგომარეობის შესახებ.

ალ. რ. ჯაფარიძე: კითხეა მაინც გამოურკვეველი რჩება. არსებობს სასურსათო კომიტეტი, რომელიც ქალაქის სასურსათო საქმეებს ხელმძღვანელობს. წესდების ძალით ამ კომიტეტში უნდა შედიოდეს 5 წარმომადგენელი ქალაქის თვითმართველობიდან ისეთივე უფლებებით, რა უფლებაც აქვს თვითეულ წევრს სასურსათო კომიტეტისა. ამის უფლება თქვენ გაქვთ, მაგრამ დღემდის კიდევ არ გამოგიგზავნიათ წარმომადგენლები და გაუგებრობაც ამისთვის იბადება.

ისმის საყვედურები პურის შემოლევის გამო. პურის შემოლევა ყველაზე უფრო ქალაქს შეაწუხებს. ქალაქის სასურსათო საქმეები დაკავშირებულია გუბერნიის და მთელი კავკასიის ეკონომიურ მხარესთან. ქუთაისის გუბერნიაში წელს მოსავალმა მეტად იკლო, ჯერ კიდევ 1916 წლის მოსავალი 10 პროცენტით ნაკლები იყო ვინმე 1915 წლისა, და 1917 წლის კი 16 პროცენტით ნაკლები ვინმე 1916 წლისა. ამ რიგათ დარჩა დაუმუშავებელი 99,600 დესეტინა მიწა და ეს მოხდა უმუშახელობისთან. ამის გამო ქუთაისის გუბერნია სურსათის მხრით უნუგეშო მდგომარეობაში იმყოფება. არ შეიძლება ითქვას, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში ცუდი მოსავალი იყოო, ამიერ-კავკასიის წელს დასეირდა 30 ქილიონი ფუთი. მეტი პური, ვინემ ეს ომრობამდის სჭირდებოდა. ბური სჭირდება ალეკეთ ჯარის და უმთავრეს ყურადღებას ამას აქცევენ. მიუხედავათ ამისა იქ მაინც ბევრი პური რჩება. ქუთაისის გუბერნიასწელს სჭირდება 5,280 ათასი ფუთი პური, და ამ რიოდენობის თუ ვერ გვიმობენ. ეს ვამოიწვია, იმან რომ დასავლეთი ფრონტის ნათელები მტერს ჩაუვარდა ხელში და ყველა ჩრდილოეთ კავკასიას შეჩერებია.

უმთავრეს დაბრკოლებას ჩვენთვის უცაგონობა წარმოადგენს და თუ გადაზიდვა-გადმოზიდვის საქმე მოწესრიგდა, არც იმდენი საფრთხე მოგველის. ამის შესახებ უმთავრესი ზრუნვა მართებს გუბერნიის სასურსათო კომიტეტს. იქის ხელშია მთელი გუბერნია და კერძოთ ქუთაისი. თუ ის ჩვენის სურსათს და ვადმოვგზავნს, ქალაქიც უზრუნველყოფილი იქნება. ეურადღება უნდა მიეკეცეს ავრეთვე მანუფაქტურის კითხვის მოგვარებას.

ქუთაისის ქალაქის კომიტეტი დაარსდა 9 თებათვეს, არჩეულ იქნნა თავმჯდომარეთ მისი ამხანაგი და მდივანი. უნდა შემდგარიყო პრეზიდიუმი, სადაც ქალაქის ხუთი წარმომადგენელი უნდა შესულიყო. ამის შესახებ მე ვანვაცხადე, მაგრამ ვეღარავინ შეიხვდენ. შემდეგ ხმები გავრცელდა სასურსათო კომიტეტი ქალაქის ხელში გადადისო. კომიტეტმა მაინც გადასწყვეტა, შეგვედგინა გამეკეთა სხვა და სხვა შემადგენლობით. არჩევნების წინა დღით საბჭოს ერთმა წარმომადგენელმა გვირჩია, ნუ ამოირჩევთ გამგეობას, რადგანაც კომიტეტი ქალაქის ხელში გადადისო. ჩვენც შეეჩერდით. დღემდის საქმე მოგიყვანეთ და, როგორ მდგომარეობაში იმყოფება, ამაზე სხვამ ისაუბროს.

ავრეთვე კერძო ვაჭრები დაეწინდით მოითხოვენ, მოგვეცით ნება და სანთვაგით ავაკეთებთ. ვაჭრებს მხარს უჭერენ ოგიერთები და ამ რიგათ საზოგადოებას კომიტეტის წინაადმდეგ ამხედრებენ.

დღეს ქალაქში გადის 260 ცალი პური ფქვილი, მაგრამ პური მაინც არ იშოვნება. მეფურნეები თუ მეთორნეები, როდესაც ფქვილი მიაქვთ, ჭიდიან ფქვილათ, 30 მანეთად ნაყიდს, 150 მანეთათ. რესტორანებსაც აძლევენ რამდენიმე ფუთობით. ამას ყველაფერს მოგვარება უნდა და, თუ გამეკეთა კომიტეტისა არ გვეყოლება, ისე ამ საქმის მოგვარებაც შეუძლებელი იქნება.

მე ვაცხადებ, რომ ქალაქის სასურსათო კომიტეტში დღემდის არავითარი ბოროტ მოქმედება არ მოხდარა.

გრ. გველესიანი თხოულობს, თვითმართველობას გამეკეთის წევრმა, რომელიც არჩეული იყო კომიტეტის მოქმედების გასაცნობათ, თავისი აზრი გამოსთქვას.

ვ. წერეთელი: როგორც აქ ვტყობილობთ, მეფურნეები თურმე ფქვილს ჭიდიან. ეს საშინელებაა საინტერესოა ვიცოდეთ, რა ზომებია მიღებული მათ წინააღმდეგ.

ა. რ. ჯაფარიძე: ჩვენ გვყავს სარაიონო კომიტეტები, რომელთა მოვალეობას შეადგენს თვალყური ადევნონ სურსათის წესიერად მოხმარებას.

ს. ვეგელაშვილი: აქ იმყოფებიან ვაჭრების წარმომადგენლებიც და გავიგოთ, რა აზრს ადგანან ისინი.

თავმჯდომარე: ჯერ დავაკმაყოფილოთ გველესიანის მოთხოვნილება და შემდეგ ვაჭრების წარმომადგენლებს მივეცეთ ლაპარაკის ნება.

(დასასრული იქნება).

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ-ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡᲒᲘᲓᲐᲜ.

გაზ. „სოციალ სდემკრატ“-ს საქმე.

მოსკოვის გაზ. „სოციალ დემოკრატია“ ამას წინეთ ინგლისის ელჩს და ინგლისს მთავრობას მეურაკცხოფა მიაყენა. ამის გამო სამოსამართლო პალატის პროკურორმა რედაქციას პასუხი მოთხოვა. რედაქციამ დღემდის არ გაგვგებინა პროკურორს, თუ ვინ არის გაზ. სოციალ-დემოკრატ“-ს პასუხის შემებელი რედაქტორი. პროკურორმა მიმართა და ეკითხა, ეუფლებს მიმართა, რათა გამოიკვლიონ, თუ ვინ არის გაზ. „სოციალ-დემოკრატ“-ს ხელმძღვანელი და ვინ აგებს პასუხს წერილებზე.

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲡᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲡᲐᲖᲦᲕᲐᲠᲒᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲬᲔᲡᲔᲑᲘ

IV. საზოგადოების ორგანოებისათვის.

(დასასრული)

§ 23 საზოგადოებას ჰყავს: ა) გამგეობა და ბ) საკონტროლო საბჭო.

ა. გამგეობა.

§ 24, გამგეობას საზოგადოების საერთო კრება ირჩევს სამი წლის ვადით არჩევანში საპატიო, დამფუძნებელი წევრნი და დამხმარე წევრთა წარმომადგენელნი ილებენ მონაწილეობას.

§ 25. გამგეობაში ხუთი კაცია, რომელთაგან ერთს საზოგადოების კრება თავმჯდომარედ ირჩევს და ერთს მოლაზიდ. გამგეობას მდივანი და ანგარიშის მწარმოებელი სასყიდლით მოწვეული ჰყავს.

§ 26. გამგეობა მოვალეა: ა) საზოგადოების ყოველ წლიურს მოგზაურობის დროზეს და წესიერს მოგროვებაზე და თანაც მის ქონებრივ სახსრისა და შემოსავლის გადიდებაზე ზრუნავდეს. ბ) საზოგადოების ყოველ-წლიური შემოსავალ-გასავლის სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვა და მოქმედების წლიური ანგარიში შეადგინოს და წლიურ კრებას განსახილველად და დასამტკიცებლად წარუდგინოს. გ) უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ გაწეულის ხარჯების ყოველ-წლიური ანგარიში საზოგადოების წლიურ კრებას წარუდგინოს საკონტროლო საბჭოს დასაკანონებლად. დ) ყოველგვარი მიწერ-მოწერა და დამოკიდებულება ჰქონდეს საზოგადოების უცხოგ-მოძოგ ქონებისა და საათვინების შესახებ, როგორც ცერძო პირებთანა და დაწესებულებებთან.

§ 27. გამგეობისავე მოვალეობაა საზოგადოების ჩვეულებრივი და საგანგებო კრებები მოიწვიოს, ამ კრებებზე განსახილველ საკითხების სია წინასწარ გამოაქვეყნოს და კრებისათვის განსახილველი საქმეები და მოხსენებანი მოამზადოს.

§ 28. გამგეობა ამას გარდა მოვალეა: უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილი პირველი სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვისა, ხოლო შემდეგში ხარჯების ყოველი ახალ გადიდების ქონებრივად შესაძლებლობის შესახებ, სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვის შედგენის დროს მსჯელობა აქონოს და თავის დასკვნითურთ საზოგადოების წლიურს კრებას გადასცეს დასამტკიცებლად.

§ 29. თუ საზოგადოების ვამგეობის დასკვნა უარყოფითი იქნება, უნივერსიტეტის გამგეობის უფლება აქვს საზოგადოების გამგეობის დასკვნის შესახებ თავისი მოსაზრებაც წარმოადგინოს. საზოგადოების წლიურ კრებას სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვის დროს საზოგადოების სამასუხო მოსაზრებაც უნდა მოხსენდეს.

§ 30. როდესაც §§ 28 და 26-ში აღნიშნულ საკითხებზეა მსჯელობა, საზოგადოების გამგეობის სხდომებში უნივერსიტეტის გამგეობის სამი წარმომადგენელიც იღებს მონაწილეობას ხარჯთ-აღრიცხვის განსახილველ ცნობების გაწმარტებისათვის.

ბ. საკონტროლო საბჭო.

§ 31. საკონტროლო საბჭოსაც საზოგადოების წლიური კრება ირჩევს სამი წლის ვადით იმავე წესით, როგორც გამგეობას.

§ 32. საკონტროლო საბჭოში სამი წევრია, რომელთაგან ერთი თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს.

§ 33. საკონტროლო საბჭო მოვალეა: ა) უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილი ხარჯების ყოველწლიური ანგარიში დამტკიცებულ სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვის და მიხედვით განიხილოს და ყოველგვარი ხარჯების გასამართლებელი საბუთები გაშინჯოს და ანგარიშის შესახებ თავისი დასკვნა გამოსთქვას, რომელიც ორ ცალად უნდა იყოს დაწერილი და ერთი უნივერსიტეტის გამგეობასა და პროფესორთა საბჭოს უნდა გაგზავნოს, ერთიც საზოგადოების გამგეობას გადაეცეს, ბ) საზოგადოების გამგეობის მოქმედების ანგარიში განიხილოს, ყველა გასამართლებელი საბუთები საზოგადოების შემოსავალ-გასავლის შესახებ გასინჯოს და თავისი დასკვნა საზოგადოებას წარუდგინოს.

§ 34. საკონტროლო საბჭოს სხდომებში, როდესაც უნივერსიტეტის ანგარიში ირჩევა უნივერსიტეტის გამგეობის სამ-

წარმომადგენელიც იღებს მონაწილეობას, მაგრამ მხოლოდ ანგარიშის ცნობების განსამარტავად.

§ 35. უნივერსიტეტის გამგეობა მოალეკა საკონტროლო საბჭოს დასკვნის შესახებ საზოგადოების გამგეობას თავის განმარტება წარუდგინოს. საზოგადოების გამგეობამ თავის მხრივ უნივერსიტეტის საფინანსო ანგარიშთან და საკონტროლო საბჭოს დასკვნასთან ერთად საზოგადოების წლიურს კრებას უნდა უნივერსიტეტის გამგეობის ეს განმარტებაც წარუდგინოს.

V. **საზოგადოების კრებებისათვის**

§ 36. საზოგადოების საერთო კრებები ან ჩვეულებრივია ხოლმე, ან საგანგებო.

§ 37. ერთი ჩვეულებრივი კრება უეჭველად წლიური უნდა იყოს და მის საგნის მომაყალ წლისათვის საკარაულო ხარჯთაღრიცხვისა და ყველა ორგანოების მოქმედების წარსული წლის ანგარიშის განხილვა და დამტკიცება შეადგენს.

§ 38. სამს წელიწადში ერთხელ წლიური კრება, ამას გარდა, საზოგადოების ორგანოებს — გამგეობას და საკანტრელ საბჭოს, -ირჩევს ხოლმე.

§ 39. საზოგადოების საერთო კრებების უფლებას ზემო აღნიშნულ (37 და 38) მუხლებში დასახელებულის გარდა შემდეგიც შეადგენს: ა) ახალ წევრების მიღება და არ-წევა, ბ) გამგეობისადმი საკანტროლო საბჭოს არჩევა, გ) ამ ორგანოების მოქმედების ანგარიშისა და მოხსენებათა მოსმენა, განხილვა და დამტკიცება, დ) საზოგადოების საკარაულო ყოველ წლიურ ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვა და დამტკიცება, ე) ყოველ-წლიური საწევრო გადასახადის რაოდენობის განსაზღვრა, ვ) უძრავ ქონების შეძენის დასტურის მიცემა, ზ) სათავეოფისა და სახარჯავ თანხის რაოდენობის განსაზღვრა, ᲗᲗ) სათავეოფისა და სახარჯავ თანხის შენახვის წესრიგი და იმ საკრედიტო დაწესებულების დასახელება, სადაც საზოგადოების მთელი ფული უნდა იყოს შეტანილი, თ) სახარჯავ თანხის ბანკიდან უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ გამოტანის საზოგადო წესრიგის დამტკიცება და ი) საზოგადოების წესდების შეცვლა და თავის ორგანოებისათვის სახელმძღვანელო ინსტრუქციების მიცემა.

40. წესდების მუხლების შეცვლისათვის საზოგადოების წევრთა 2 მესამედის თანხმობაა საჭირო.

§41. საზოგადოების საერთო საგანგებო კრების მოწვევა გამგეობის გარდა საზოგადოების წევრთაც შეუძლიანთ მოითხოვონ. ამისთვის საკმარისია 15 საპატიო და დამფუძნებელმა წევრმა და დამხმარე წევრთა წარმომადგენელმა წერილობით განცხადება გადასცეს გამგეობას, რომელშიაც საგანგებო კრების მიზანი უნდა იყოს აღნიშნული.

§ 42. ᲗᲗᲗ. უნივერსიტეტსაც უცილობელი უფლება აქვს თავის რექტორის ანუ გამგებელის ხელით საზოგადოების გამგეობაში წერილობითი განცხადება შეიტანოს, რომ საგანგებო კრება მოწვეული იქმნეს.

§ 43 ორს ზემოაღნიშნულ შემთხვევაში საზოგადოების გამგეობა მოვალეა ორი კვირის განმავლობაში საგანგებო კრება მოიწვიოს.

§ 44. საზოგადოების ყველა საერთო კრების თავმჯდომარედ გამგეობის თავმჯდომარეა, ან მისი მოადგილე. მხოლოდ როდესაც გამგეობის წლიური ანგარიში, ან გამგეობის რომელიმე მოქმედება იჩრჩვა, მაშინ ამ დროისათვის კრება განსაკუთრებულს თავმჯდომარეს ირჩევს.

§ 45. ყველა კრებებში მონაწილეობის უფლება აქვთ საპატიო და დამფუძნებელ წევრებს. როდესაც დამფუძნებელ წევრად რომელიმე საზოგადოებრივი და საკრედიტო, ან არა და სავაჭრო-სამრეწველო დაწესებულება ირიცხება, მაშინ კრებას მათ მიერ არჩეული წარმომადგენელი ესწრება. ამასთანავე ყველა კრებებში მონაწილეობის უფლება დამხმარე წევრთა წარმომადგენელთაც აქვთ.

§ 46. ᲧᲐᲠᲘ ᲝᲪᲘ დამხმარე წევრი ერთს წარმომადგენელს ირჩევს 3 წლის ვადით.

§ 47. უნივერსიტეტის გამგეობის წარმომადგენელნი მოვალენი არიან ყველა კრებებს, რომელშიაც უნივერსიტეტის ᲙᲝᲜᲒᲠᲘᲡ მხარის შესახები რაიმე საკითხი იჩრჩევა, დაესწრონ და უნივერსიტეტის ᲙᲝᲜᲒᲠᲘᲡ მხარის შესახებ საერთო კრებას ყველა საჭირო ცნობები და განმარტება მიაწოდონ.

48. ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ უნივერსიტეტის საზოგადოებას შეუძლიანთ საზოგადო კრების დაგენილებისამებრ თავისი მოქმედება შესწყვეტოს, მაგრამ ამ კრებაში ყველა ᲩᲔᲓᲠᲗᲐ ორმა მესამედმა უნდა მიიღოს მონაწილეობა და თვით დადგენილებაც დამსწრეთა ორი მესამედს მიერ უნდა იყოს დადასტურებული. საქმეების მოსაწესრიგებლად ᲗᲐᲕᲘᲡ პირთადმი ყველა შესაძლებელ ვალდებულებათა დასაკმაყოფილებლად საზოგადო კრება განსაკუთრებულ 7 კაცისაგან შემდგარს საღ�იკიდან ᲪᲮᲝᲚᲘ კომისიას ირჩევს, რომელიც მოვალეა თავის მიერ შედგენილი გეგმა საზოგადო კრებისაც წარუდგინოს დასამტკიცებლად.

§ 49. მოქმედების საბოლოოდ შეწყვეტის შემდეგ ყოველივე მომრავი და უძრავი ქონება (ფული, სახლი და სხვა), რაც კი საზოგადოებას დარჩება, უნდა ქართულ უნივერსიტეტს გადაეცეს თბილისში მის სრულ საკუთრებად. ᲗᲮᲚᲘᲡ თუ ვინაცობაა ქართული უნივერსიტეტი არ აქვნია, მაშინ საზოგადო კრების სურვილისამებრ ერთ ერთ ქართულ დაწესებულებას უნდა გადაეცეს საქმეენერგო საგანმანათლებელო მიზნებათვის მოსახმარებლად.

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ.

(დასასრული, იხ. „ᲩᲕ. ᲥᲕ.“ № 138).

ამბავად მომდიოდა, რომ ᲥᲐᲠᲗᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲡ ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲗᲐᲜ, რომელნიც შეადგენენ რაოდენიმე სოფელს ერთ მაზრად. ამ საქმის გამოკვლევა მე მივანდე პოზიციაზე ᲩᲕᲔᲜ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚ ᲞᲝᲚᲘᲡᲘᲡ ᲨᲣᲚᲘ ᲩᲕᲔᲚᲘᲡ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘᲡ ᲜᲐᲮᲘᲠᲘᲡ ᲑᲐᲢᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, რომელმაც დაწერილებით მიამბო, რომ ᲥᲘᲠᲘᲜᲬᲘᲰᲘᲓᲐᲜ მიმავალი გზა მიდის Ქ. ᲭᲔᲠᲜᲘᲪᲝᲕᲘᲡᲐᲛᲓᲔ. ამ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲛᲐᲠᲯᲕᲜᲘᲕ ᲐᲠᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲛᲐᲰᲠᲐ, სადაც არიან ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲥᲣᲗᲝᲜᲘ, ᲐᲦᲐ-ᲛᲐᲛᲐᲓ-ᲮᲐᲜᲘᲡ დროს საქართველოდან გადმოსახლებული. ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲚᲯᲘ დაბინავდა ᲧᲐᲚᲐᲠ-ᲨᲔᲜᲘᲡᲨᲘ. აქ მოვიდა ერთი ᲥᲣᲗᲝᲜᲘ, ᲞᲝᲚᲯᲘᲡ ᲯᲘᲜᲔᲛᲝᲜᲘᲡ, გასაგებად. როგორც კი გაიგო ᲞᲝᲚᲯᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡᲐ ᲒᲣᲠᲯᲘᲡᲢᲐᲜᲘᲓᲐᲜ (საქართველოიდან), მაშინთავე მოეგება ყველაფერ-ᲨᲘᲜᲐᲡᲐᲗᲕᲘᲡ და უთხრა თავისი და მისინაწილი ვინაობა: „ᲩᲕᲔᲜ ᲗᲐᲜ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡᲐ, ᲒᲐᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲒᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲒᲠᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ. ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲚᲘ მას დაუსახლებია ᲭᲘᲕᲐᲜᲨᲘ და აქ ᲔᲚᲔᲚᲐ 13 სოფლამდე მარტო ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡ ᲥᲣᲗᲝᲜᲘᲡ. ᲩᲕᲔᲜ ᲩᲐᲛᲔᲑᲘᲗ, ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘᲜᲘ ᲛᲝᲕᲘᲓᲐᲗ, ᲞᲝᲚᲯᲘᲡ ᲛᲝᲕᲘᲓᲐᲗ, ᲧᲕᲔᲚᲐᲜᲘ ᲓᲐᲜᲝᲢᲔᲠᲘᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲒᲣᲠᲯᲘᲡᲢᲐᲜᲔᲑᲘ ᲓᲐᲒᲕᲘᲠᲗᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲐᲠᲐᲐ“. ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲗᲐ ᲛᲘᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲓᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲘ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲐᲛᲔᲓᲚᲔᲡᲐ ᲓᲐ ᲗᲘᲗᲝᲗ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲘᲚᲘᲐ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲨᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲘ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲝᲛᲫᲘᲚᲘ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔᲪᲘ ᲒᲐᲛᲐᲛᲐᲓᲘᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲐᲠᲐ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ, ᲨᲔᲛᲘᲫᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲗᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲛᲔᲠᲔ ᲒᲐᲜᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ. ᲛᲐᲒᲐᲚᲘᲗᲐᲓ ᲛᲔ ᲛᲘᲜᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲗᲐᲜ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲛᲔᲠᲔ ᲒᲐᲜᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ. ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ